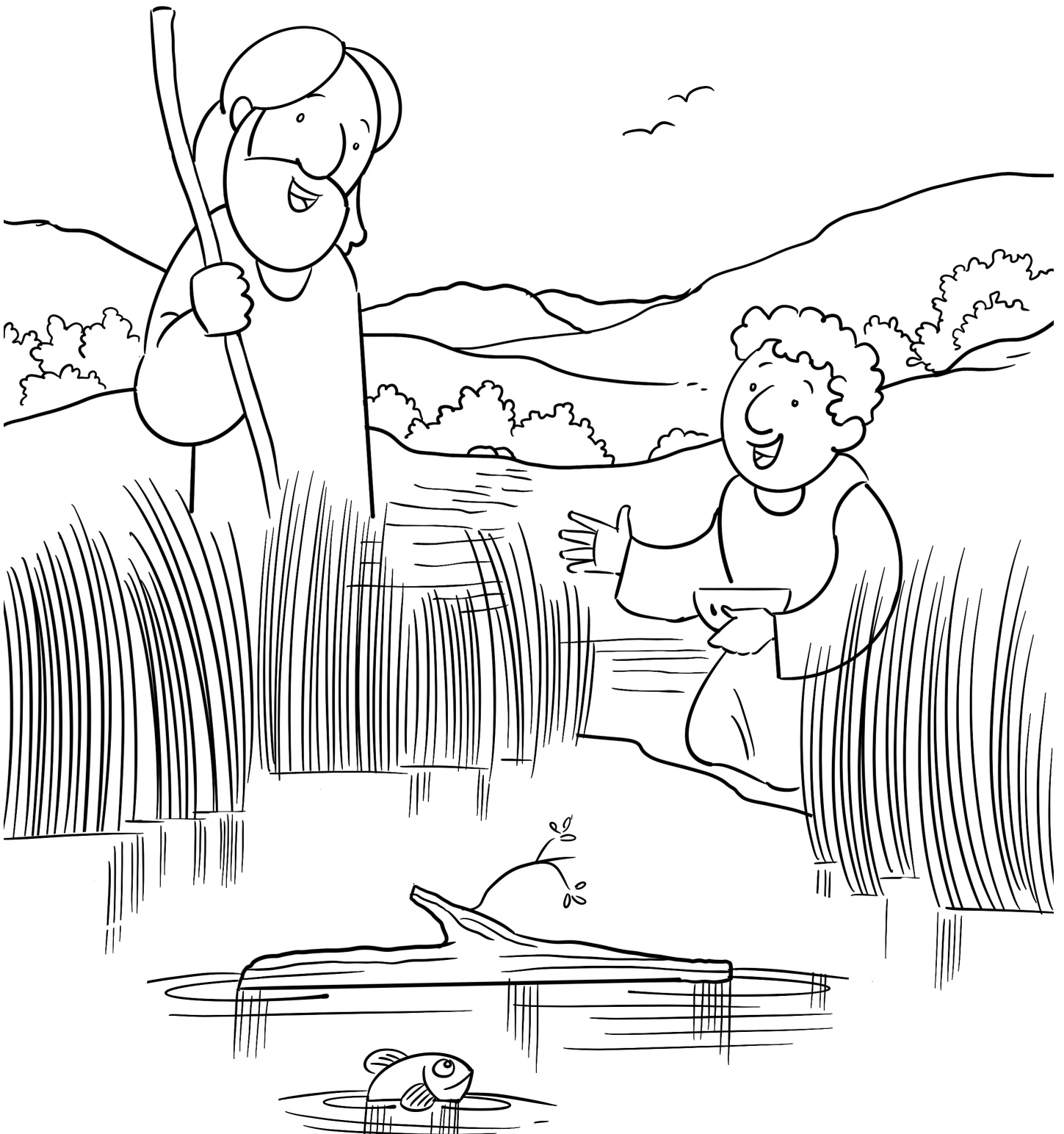

Israël komt in Mara en Elim

Exodus 15:22-27

Thema: Bittere vrijheid?

Doel

De kinderen leren dat ook een leven in Gods vrijheid ook veel moeilijkheden kent.

Toelichting

Gods volk is uit de slavernij uit Egypte bevrijd. Nu de farao en zijn leger verdrinken in de Rietzee, kan Israël op weg naar het beloofde land. De weg daarheen gaat echter door de woestijn. Al snel is er geen water meer. En als ze na drie dagen water vinden is het bitter. De Israëlieten klagen: zo hadden ze zich de vrijheid niet voorgesteld. God geeft Mozes opdracht een stuk hout in het water te gooien, zodat het zoet wordt. God geeft het volk opdracht op Hem te vertrouwen en Hem steeds te gehoorzamen. Ze weten toch dat Hij goed is? Hij geeft vrijheid en leven. Hoe goed God voor hen zorgt, blijkt in Elim. Twaalf bronnen met water in overvloed, midden in de woestijn.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: De Israëlieten hebben dorst

Richtlijnen: Vraag aan de kinderen of ze wel eens dorst hebben. Als het warm is en als je hard hebt gerend en gespeeld kun je een droge mond krijgen. Je kunt je zelf ziek gaan voelen. Dan moet je eerst iets drinken. Daarna kun je pas weer verder.

De Israëlieten gaan uit Egypte door de woestijn op reis. Vertel dat daar weinig water is en dat het erg warm is. Ze krijgen dorst. Pas na drie dagen vinden ze water. Maar het is vies. God laat Mozes een stuk hout in het water gooien. Dan is het niet bitter meer, maar zoet. Het probleem is even opgelost. Daarna brengt de HEER hen in Elim. Daar is water genoeg. Wat zorgt God goed voor hen!

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Bitter en zoet

Richtlijnen: Je kunt als inleiding de kinderen verschillende dingen laten proeven. Herkennen ze de smaak: zout, zuur, bitter en zoet? Heeft water uit de kraan ook een smaak?

De Israëlieten zijn door God in veiligheid gebracht: buiten Egypte en zonder het leger van de farao dat hen achtervolgt. Maar hebben ze het nu beter? Ze hebben dorst en het water dat ze uiteindelijk vinden is zo bitter dat het niet te drinken is. Ze mopperen op Mozes, maar eigenlijk zijn ze boos op God. God geeft antwoord, als Mozes een stuk hout in het bittere water gooit: het wordt zoet, lekker fris. En God leert hun dat ze altijd op Hem kunnen en moeten vertrouwen. Dan komt het goed. Hoe goed God is blijkt in Elim: dadelpalmen en water in overvloed midden in de woestijn.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Leven met God: bitter of zoet?

Richtlijnen: Welke dingen maken jouw leven en onze maatschappij bitter? En welke dingen maken jouw leven en de wereld om je heen zoet? Denk daar samen eens over na. Als je het resultaat ziet, wat vind je dan van jouw leven? Is de wereld bitter of zoet?

Israël is vrij. Het kan veilig op weg gaan, want de farao en zijn legers zijn verslagen door Gods zelf. Het beloofde land is niet ver weg meer. Maar... niet alles is goed. Er zijn ook dreigingen, bijvoorbeeld gebrek aan water. In de woestijn een voorwaarde om in leven te blijven. De Israëlieten zijn bang in vrijheid te sterven. Dat is hun klacht: de HEER doet half werk. God lost eerst het acute probleem op, maar waarschuwt hen dat het leven met God alleen zoet blijft, als ze Hem gehoorzamen. Aan God ligt het niet: Hij wil niets liever dan overvloedig het goede geven. Het leven met God is zoet. Dat zie je in Elim.

Hoe ga jij met moeilijkheden om in jouw leven? En vertrouw jij op God in een wereld die soms bitter is?

Extra bijbelgedeelte: Psalm 42

(De dichter zegt dat zijn ziel dorst heeft naar God; zijn leven is zwaar. Hij roept zichzelf op God te blijven vertrouwen. Hij ziet hem en Hij redt)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Het volk Israël is gered van de slavernij in Egypte. Met Gods hulp is de ogenschijnlijk onoverkoombare hindernis van de Rietzee genomen. Farao en zijn leger bleken machteloos tegenover de majesteit van de God van Israël. Daarop zongen Mozes en Mirjam samen met het volk hun lofliederen (Ex. 15:1-21). Dan gaat de reis naar het beloofde land echt beginnen. Het is niet zo maar een reis van plaats A naar bestemming B. Blijkens vers 25 is er loutering en voorbereiding nodig, opdat Israël in het nieuwe land werkelijk als Gods volk kan leven. Het langere verblijf bij de berg Sinaï (Ex. 19 e.v.) met de verbondssluiting en de gave van Gods geboden (de twee stenen tafels) moet het volk hiervoor toerusten. Maar ook in Exodus 15 lezen we al dat God de Israëlieten wetten en regels geeft en hen op de proef stelt (vers 25b).

Hoe nodig dat was, blijkt direct al na het vertrek van de veilige oever van de Rietzee. Het volk trekt de woestijn in. Dat is niet leuk en moeten we ook maar niet romantiseren. Zonder het comfort dat aan toeristen op woestijnsafari wordt aangeboden, is de woestijn een barre plaats. Ze staat in de Bijbel dan ook voor verlatenheid, chaos, dood en kwade machten. Niettemin is het opvallend hoe snel de Israëlieten Gods bevrijdende macht, die ze zojuist tijdens de doortocht door de Rietzee nog in alle glorie hebben ervaren, zijn vergeten. Aan de andere kant: er zijn weinig ergere vormen van lijden dan dorst (denk aan Psalm 22, Psalm 42 en het bekende kruiswoord). Drie dagen reizen de Israëlieten zonder water te vinden. Water staat voor leven, en in de woestijn is het zonder water snel met je gedaan. En als ze dan eindelijk een oase bereiken, blijkt het water bitter te zijn (Mara = bitter, denk aan de schoonmoeder van Ruth). Een dubbele deceptie dus en ja, dat mag je een stevige beproeving noemen. De Israëlieten zijn er niet tegen opgewassen en klagen bij Mozes. Het Hebreeuwse woord voor 'zich beklagen' of 'morren/murmeren' (ook de vertaling 'tieren' of 'tekeer gaan' is verdedigbaar) komt vele keren voor in de woestijngeschiedenis. Het houdt niet slechts rebellie en opstandigheid in, maar impliceert ook een ontkenning van de verlossing. Eigenlijk zeggen de Israëlieten ermee: 'Zonder verlossing waren we er beter aan toe geweest' (zo nog duidelijker in 14:11-12 en 16:2-3).

Mozes doet wat elk mens onder druk -en zeker ook een leider met een zware taak- steeds maar het beste kan doen: de nood bij de HEER brengen (vers 25a). Het daarop volgende simpele zinnetje ('de HEER wees hem op een stuk hout') bevat een diepe onderlaag. Het gebruikte werkwoord hangt nauw samen met het bekende woord Thora: de 'onderwijzing' die God zijn volk heeft gegeven. Het wonder dat hier plaatsvindt staat dus niet op zichzelf. Het is verweven met de instructie die Mozes en het volk nodig hebben, vandaar de wetten en regels die volgen in vers 25b. Ook het 'zoet' worden van het water krijgt daarmee een diepere betekenis. Het staat niet alleen op het water dat de lichamelijke dorst lest, maar ook op het levende water van Gods beloften en geboden die de dorst van de ziel lessen (vgl. Ps. 19:11).

Hoezeer deze aspecten samenhangen, onderstreept ook vers 26. Om zowel fysiek als geestelijk Gods zegen te kunnen ontvangen en ervaren, is het nodig dicht bij God en zijn woorden te blijven. Wat de gevolgen zijn van een leven in verzet tegen God (vergelijk het 'morren' van de Israëlieten net hiervoor) hadden de Israëlieten nog kort geleden bij de Egyptenaren gezien. Eén van de plagen betrof ook ondrinkbaar water (Ex. 7:19-25). Deze 'kwalen' (het beeld is dat van een ziekte) zullen de Israëlieten echter niet treffen als ze luisteren naar Gods richtlijnen. Nota bene: ondanks de ernst is de gerichtheid positief. In de wijze waarop God zich hier aan zijn volk voorstelt klopt zijn hart. We raken aan het wezen van wie Hij is: de 'Heelmaker' of 'Genezer', wiens intentie het is om te mensen en volken 'gezonder te maken' en zijn verbond met hen aan te gaan: 'Ik, de HEER, ben het die jullie geneest.'

Het laatste vers van dit gedeelte grijpt vooruit op de volgende geschiedenis. Tegelijk is het een illustratie van de waarheid van de oproep en belofte die net hebben geklonken. De HEER is inderdaad een Heelmaker en Genezer, zo merkt het volk als het aankomt in de paradijselijke oase Elim. De getallen twaalf (waterbronnen) en zeventig (dadelpalmen) duiden overvloed aan. Nadrukkelijk staat vermeld dat de Israëlieten hun tenten opslaan 'bij het water'. En dat in de woestijn! Ook Elim is echter het beloofde land nog niet. Er is nog een lange weg te gaan.

Vers voor vers

- Vs 22 'Drie dagen trokken ze door de woestijn': het getal 'drie' staat voor een zekere volheid. Er wordt nog al eens drie dagen gereisd in de Bijbel (Gen. 22:4, Num. 10:33, Joz. 9:17, 2 Sam. 1:2). Het gaat doorgaans om een reis die niet heel lang is, maar ook niet al te kort.
- Vs 23 'vandaar ook dat die plaats Mara heet': Was het een al bestaande naam of kreeg de oase deze naam van de Israëlieten na deze gebeurtenis? Vgl. NBG '51: 'Daarom noemde men die plaats Mara'. Hoe dan ook lijken de Israëlieten verrast door het ondrinkbare water. Het ontbrak hen kennelijk aan enige kennis over dit gebied. Ervaren bedoeïenen zou dit niet zijn overkomen.
- Vs 24 'Wat moeten we drinken?' Bijna kinderlijk klinkt de klacht van de Israëlieten. Of moeten we het cynisch opvatten? Mozes krijgt het zwaar te verduren. Het was niet voor het eerst en het zal ook niet voor het laatst zijn.
- Vs 26 'Hij zei... de woorden van de HEER... zal ik jullie... Ik, de HEER, ben...': De overgang tussen derde en eerste persoon in dit vers is lastig. Wie is hier aan het woord: Mozes (als spreekbuis van God) of God zelf? Inhoudelijk maakt het geen verschil en onderstreept de 'ik-vorm' in vers 26b het gezag en de betrouwbaarheid van deze klemmende en tegelijk beloftevolle woorden.
- Vs 26b: 'Ik, de Heer, ben het die jullie geneest': Het thema van bedorven water dat door God wordt gereinigd in combinatie met het thema 'heel maken, gezond maken, genezen' vinden we ook in 2 Koningen 2:19-22 (Elisa en de water-bron van Jericho; met hetzelfde Hebreeuwse werkwoord).

Vraag

- Het oude lied 'Tel uw zegeningen' (Evangelische Liedbundel 327A) bevat een diepe waarheid. Hoe zou u die waarheid toepassen op deze geschiedenis? En op uw eigen leven?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 78: 1, 2, 9 en 10

Lied 806

Lied 687

(=Gezang 249 LvdK)

Gezang 211 LvdK

Lees je Bijbel, bid elke dag

Hemelhoog 382

Onze Vader

Hemelhoog 547

Daar, waar de zon opkomt

Hemelhoog 32

Vandaag is een nieuwe dag

Wonderlijk – Chr. Kinderboeken

Manna

Heerlijk – Chr. Kinderrboeken

'k Stel mijn vertrouwen

Hemelhoog 338

Als je dorst hebt

Liedjes voor kinderen 2 – Elly en Rikkert

Auteur: PZ

De Israëlieten hebben dorst

Wat is de reis lang....

Al drie dagen lopen de kinderen, vaders en moeders in de hete zon, door het zand.

'Mam, mag ik wat drinken?' vraagt Ben. Hij heeft zoveel dorst, maar hij krijgt niets, zelfs geen druppeltje water. Dat komt omdat er niets is. Het drinken is op en in de woestijn, waar vooral zand en rotsen zijn, is er geen water te vinden.

Ben moppert 'Ik heb zoveel dorst... ik kan er gewoon niet meer van lopen...' Terwijl mamma probeert om Ben tóch te laten doorlopen, begint een andere jongen ook te mopperen. Ook vaders en moeders willen drinken, zij hebben ook dorst. Zullen ze ooit water vinden?

Pas na drie dagen vinden ze water. Ben en de andere kinderen krijgen eerst water te drinken, daarna de vaders en moeders. Al na één slokje stoppen ze met drinken van het water. 'Bah! Dit is echt vies hoor!'. De mensen hebben wel dorst, maar dit water drinken ze niet. Het is echt vies.

Nu beginnen alle mensen te mopperen. Ze mopperen ook tegen hun leider, Mozes. 'Hé, Mozes! Dit water is zo vies! Wat moeten we nu drinken?'

Mozes hoort het gemopper. Hij weet een oplossing voor het probleem, hij praat erover met God.

'Lieve God', zegt hij, wilt U ons goed water te drinken geven? We hebben veel dorst en de reis is lang en het is zo warm, U weet dat toch HEER? Amen'.

Nadat Mozes alles gezegd heeft, hoort hij God praten.

'Mozes, gooi een stuk hout in het water'. Mozes gooit het hout, zoals God heeft gezegd, in het water.

Dan gebeurt er een wonder; het water is goed, de mensen drinken ervan tot ze geen dorst meer hebben. Toch duurt dat niet lang. Steeds weer krijgen de mensen dorst. Totdat ze bij de plaats Elim zijn gekomen. Daar is genoeg water en er zijn genoeg bomen waardoor ze lekker in de schaduw kunnen zitten. God heeft hun dit gegeven, wat is Hij goed!

Auteur: KvdG

Bitter en zoet

Inleiding

Neem allerlei dingen mee om te proeven. Het mooiste is dat de kinderen proeven met een blinddoek voor, zodat ze niet weten hoe het eruit ziet...

(Bijvoorbeeld

- zoet: Turks fruit, (of dadels(!) niet direct herkenbaar als zoet
- zuur: augurk, sinaasappel
- zout: maggi, bouillonblokjes
- bitter: koffie, bitterkoekjes.)
- Je kunt ze ook water laten proeven.

Bespreek de smaken met elkaar:

- wat is lekker? wat is vies? En waarom?
- Is dat voor iedereen hetzelfde?
- Hoe weet je hoe iets smaakt? Als je iets al vaker gegeten hebt, dan weet je hoe het smaakt. Soms moet je aan nieuwe smaken wennen.
- Zijn er ook dingen die je echt niet moet eten of drinken? Hoe weet je dat?
- Smaakt schoonmaakmiddel lekker?
- Hoe smaakt water?

Inleiding bijbelverhaal

Vorige week hebben we Pasen gevierd. Het is een prachtig verhaal. Jezus is opgestaan! Onze Heer leeft! Nu gaan we verder met verhalen uit het Oude Testament. Weten jullie nog van de verhalen van het volk Israël dat in Israël als slaven moest werken? Wie kan daar iets over vertellen?

Laat de kinderen zoveel mogelijk benoemen en vraag door. Over Mozes, Aäron, de farao en de tien plagen. Ook het verhaal van het Pascha.

Na de tiende en de ergste plaag mocht, of eigenlijk moest het volk vertrekken. En ze reisden met elkaar het land Egypte uit. God wees hun de weg. Door de vuurkolom en de wolkkolom. Het volgende wonder was de doortocht door de Rietzee. Wat was het volk blij! God had hen weer gered! Voor de Egyptenaren hoefden ze niet bang meer te zijn. Mozes zong een prachtig lied, wat heel veel mensen van het volk mee zongen: 'De HEER is koning, voor eeuwig en altijd!' En zijn zus Mirjam maakte muziek van het mooie refrein: 'Ik wil zingen voor de HEER, zijn macht en majesteit zijn groot! Paarden en ruiters wierp Hij in zee!'

Bijbelverhaal

Daar lopen ze. Een stoet van duizenden mensen. Van de zee trekken ze weg, een woestijn in. Ze zijn onderweg, op naar het beloofde land! Een land met genoeg te eten, waar ze veilig kunnen wonen. Wat zal dat fantastisch zijn! Terug naar het land van hun voorouders Abraham, Isaak en Jakob. De eerste dag zingen ze. Ook al is het warm. Ze hoeven niet meer hard te werken. Ze lopen en zien onderweg van alles wat ze nog nooit hebben gezien. Ze hoeven niet bang te zijn dat er een Egyptenaar met een zweep achter hen staat. Klaar om te slaan als ze niet hard genoeg werken. Ze hoeven niet bang te zijn dat hun kleine kinderen afgepakt worden. Ze zijn vrij. En met elke voetstap trekken ze verder weg van Egypte. Wat geweldig! Het lied dat Mirjam zong: 'Ik wil zingen voor de HEER, zijn macht en majesteit zijn groot! Paarden en ruiters wierp Hij in zee!', wordt die dag vaak door iemand gezongen en de anderen zingen dan al gauw mee.

De volgende dag zingen ze niet meer. Het water raakt op, iedereen mag maar kleine slokjes. En het is echt heel warm. De zon brandt, er is weinig schaduw. In de lange stoet wordt het al stiller. Aan het einde van de dag beginnen de Israëlieten te mopperen. Het water is bijna op, hoe moet dat nu?

De derde dag verandert er niets, nog moeten ze verder lopen, ze worden er zo moe van. Wat de eerste dag zo leuk was, is het nu niet meer. Er zijn geen kinderen meer die onderweg tikkertje doen. Er wordt niet meer gezongen, wel gemopperd, al is het zachtjes.

'Is dit het nu?', zegt een man tegen zijn vrouw. 'Ik dacht dat we het beter kregen. Maar nu moet ik iedere keer tegen onze kinderen zeggen dat ze nu nog geen slokje mogen, maar pas over een paar uur. We hebben allemaal vreselijke dorst...'

'Ja,' zegt zijn vrouw, 'je kunt zeggen wat je wil, maar in Egypte heb ik nooit zo'n dorst gehad.' Ze frons haar wenkbrauwen. Daar hadden ze een put in het midden van het dorp. Ze kon er zo heen om water uit te halen. Heerlijk schoon, fris water... Ze smakt met haar lippen. Ze zou wel een hele kruik leeg kunnen drinken.

'Water!', roept iemand. 'Ik zie water!' De stoet gaat ineens weer sneller vooruit. Iedereen stapt nu stevig door. Heerlijk, helder water! Voor iedereen. Niet te vergeten alle dieren die ze mee hebben genomen. Eindelijk! Maar dan. De eerste mensen laten zich aan de oever van de waterplas op de knieën vallen. Ze buigen hun hoofd voorover en slurpen het water op....

'Bah! Bitter!' De een na de ander trekt een vies gezicht, springt overeind. Sommigen moeten hoesten van de vieze smaak. 'Dit is niet te drinken!', roepen ze allemaal. Oh, wat zijn ze teleurgesteld! Ze dachten gezond water te hebben en nu dit. Ze worden boos. Mopperend lopen er veel mannen richting Mozes. 'Dit water kunnen we niet drinken! En verder is er in de buurt helemaal geen water te vinden. Wat moeten we nu drinken? Iedereen heeft dorst!'

Eigenlijk zeggen ze tegen Mozes: 'Los jij het maar op, Mozes. Jij hebt ons meegenomen, deze woestijn in.' En erger nog, eigenlijk geven ze God de schuld van hun problemen.

Mozes antwoordt hen niet, maar bidt. Hij gaat op die manier direct naar God toe en vertelt aan de HEER wat er nu zo moeilijk is. En God geeft antwoord. Hij wijst Mozes een stuk hout aan dat hij in het water moet gooien. Dan is het water zoet, fris en gezond. Genoeg heerlijk water voor iedereen. Daar leren de Israëlieten hun eerste les. Mozes zegt het hun: Vertrouw maar op God, ook als het moeilijk is. Hij zorgt echt voor ons. Hij geeft ons wat we nodig hebben. Wij moeten Hem gehoorzaam zijn en Hij is bij ons. Weten jullie nog wat er met de Egyptenaren gebeurde? Al die plagen? Als wij God trouw blijven zal ons dat allemaal niet overkomen. God is onze Helper en Genezer.'

O ja, ze weten het weer. En vrolijk reizen ze verder. De plek die ze achterlaten noemen ze Mara. Bitter, betekent dat. Al gauw komen ze op een mooie plek: Elim. Een oase, waar veel water is, bomen om onder te schuilen tegen de zon. Er groeien heerlijke vruchten aan die palm-bomen: dadels. Voor iedereen meer dan genoeg. Hier zetten ze hun tenten neer en rusten uit van het eerste stuk van hun reis.

Afsluiting

- Wat betekent Mara?
- Heeft dat stuk hout het water zoet gemaakt?
- Zal het altijd makkelijk worden voor de Israëlieten op hun reis?
- Wat hebben de Israëlieten nu kunnen leren?
- Wie wil God voor hen zijn?

Auteur: NCvD

Leven met God: bitter of zoet?

Bijbelverhaal (door een woestijnreiziger verteld)

Benodigdheden: - voor de verteller; kleding van een reiziger.

- voor elk kind; een bijbel, pen en papier.

Vandaag horen jullie van mij een stukje van de reis van het volk Israël door de woestijn. Ik was erbij, ik ga jullie vertellen wat er is gebeurd. We hebben met elkaar een vrolijk feest gevierd. God de HEER heeft ons zo verrast. Hij bleek veel sterker dan de Faraó en zijn leger. Kennen jullie dat verhaal? Hij heeft onze vijanden laten verdrienen in de Rietzee. Daar hebben we zelf helemaal niets voor hoeven doen. Via het pad dat God maakte door de zee, konden wij zo over de bodem lopen. Wij kwamen veilig aan de overkant en over de vijand die ons op de hielen zat, liet God de watermuren ineen storten. Weg vijand! Verdrongen! We hebben vrolijk gezongen en gedanst. Om God te eren zongen we mooie dankliederen. Hij is zo'n machtige Heer. We zijn zo blij met onze God. Nu zijn we op weg gegaan naar ons nieuwe land. Het beloofde land, zo noemen wij het. We kijken ernaar uit. En zien ook wel dat het nu pas echt begint... onze reis. We moeten dwars door de woestijn.

We gaan het verhaal van vandaag eerst in de bijbel lezen: Exodus 15 : 22-27

opdracht: Lees het verhaal nog eens. Stel je voor; dit is een verslag van jouw woestijnvakantie. Als je er 5 foto's van mag maken voor je album, waarvan zou jij die maken? Schrijf maar op.

Ik voor mezelf weet het wel. Ik zou mooie foto's maken van de plek met de palmbomen. Van Elim kun je vast hele mooie vakantiefoto's maken. Aan die plek heb je ook leuke herinneringen. Wat was het daar goed. Praat er met elkaar over waarom de Bijbelschrijver zo weinig woorden schrijft over deze fijne plek. (vers 27) Maar veel meer woorden over de plaats waar het niet fijn was, waar gemopperd werd. (vs 22-26) Waarom zou dat zijn?

Het gaat hier niet om een vakantiereis, dat is duidelijk. De HEER gebruikt deze reis door de woestijn om ons wat te leren. Hij gaat ons volk een toets afnemen. Bij jullie op school werkt dat net zo. Regelmatig krijgen jullie een toets. Dan kun je laten zien of je inderdaad gesnapt hebben waar het over gaat. Die kans krijgen wij ook op deze reis. Al meteen als we de woestijn in gaan. Vol goede moed, met de dankliederen nog in ons hoofd, lopen we in de richting die God wijst. Zie je ons gaan? Zoveel mensen, met kinderen en de dieren, de onderdelen van de tenten die mee moeten. Onze voorraden. Drie dagen zeulen we door het hete zand. Zonder water te vinden. Dat wordt voor ons een teleurstelling. Wat moeten we als ons drinkwater op raakt? We beginnen ons toch wel zorgen te maken. Maar dan –gelukkig- komen we toch bij Mara; een plek waar water is. We rennen er naar toe. Maar de eerste gulzige slokken spugen we meteen weer uit. Dit water is niet te drinken. Het is bitter. Zo vies! Dan kunnen we er niet meer tegen. We stormen op Mozes

af. 'Wat moeten we drinken?', schreeuwen we boos. We bedoelen: 'Er is niks te drinken. We kunnen hier onze kruiken niet mee vullen'. Wie kan leven zonder water? Waarom zijn we eigenlijk niet gewoon in Egypte gebleven, daar hadden we in ieder geval geen dorst. Zo'n verschrikkelijke dorst. Mozes onze leider, is een echte Godsman. Hij doet wat hij moet doen, wat wij eigenlijk zelf ook hadden moeten doen. Hij roept naar de HEER. En God wijst hem heel simpel een stuk hout aan. Als Mozes dat in het water gooit. Is het water ineens zoet. Oh, we proeven voorzichtig, maar dit is heel goed te drinken. Wat fijn! We kunnen allemaal onze dorst lessen. En onze voorraad aanvullen. 'Dit is een les voor jullie', zegt Mozes. 'Blijf goed naar de stem van God luisteren. Als jullie je houden aan de afspraken die God met jullie maakt, zul je niet met de ziekten waar de Egyptenaren mee te maken hadden, worden geconfronteerd. Want God zegt: Ik ben de HEER, de God die geneest'. Na deze woorden mogen we doorreizen naar Elim, een oase, dat is een vruchtbare plek in de woestijn. Met 70 palmbomen en 12 waterbronnen. Daar zetten we onze tenten op. Heerlijk in de schaduw van de palmbomen. Kinderen, dieren en wij, volwassenen. We genieten van deze heerlijke plek aan het water.

Maar terwijl ik voor mijn tentje zit, en uitrust, denk ik terug. Wat schaam ik me. Waarom heb ik zo hard geschreeuwd naar Mozes, en daarmee naar God. Ik had beter moeten weten. Ik had net als Mozes moeten doen: mijn vraag aan God stellen: 'HEER, waar haal ik nu drinken vandaan, voor mezelf, voor de kinderen en het vee? Dan had Hij geholpen, ik weet het zeker. Dat deed Hij toch eerder ook. Wat een wonderen hebben we al niet meegemaakt. Het lijkt wel of ik dat allemaal was vergeten. Ik schaam me diep. En voel me heel klein. Voor mijn tent buig ik mijn knieën: 'Ik dank U HEER, wat houdt U veel van ons, U gaf ons lekker drinkwater, terwijl wij daar niet om hebben gevraagd, we hebben alleen maar boos gedaan tegen U. En ik vraag U, HEER in de hemel, wilt U mij vergeven, dat ik U niet heb vertrouwd. U zorgt altijd voor mij en voor ons allemaal. Help mij om dit nooit meer te vergeten. Help mij om steeds te denken aan wat

→ lees verder op de volgende bladzijde

U hebt gedaan. Aan alle wonderen toen wij nog in Egypte waren en later bij de Rietzee. Wilt U mij leren alleen naar U te kijken, als ik blij ben en als ik ongerust ben. Ik vraag het u in Jezus naam. Amen.'

Met een blij en opgelucht hart sta ik op. Nu kan ik pas echt genieten op deze mooie plek.

Vragen:

- Bespreek met elkaar wat je vindt van het mopperen van de Israëlieten. Kun je het begrijpen?
- Vind je dat het volk Israël voor de toets een voldoende heeft gehaald? En Mozes?
- Ons leven op aarde is geen vakantiereis, van pretpark naar vakantiehuisje. Ons leven kan net zo moeilijk zijn als de reis van Israël door de woestijn. We zijn nog niet in het beloofde land. Ons leven is een oefentijd, om geloof te oefenen. Wat kunnen we leren van dit verhaal? Wat moeten wij doen als het moeilijk wordt?
- Noem een aantal eigenschappen van God die in dit verhaal duidelijk zichtbaar worden. Daar mag je Hem straks ook voor danken.
- Vertel elkaar hoe je op God vertrouwt in een wereld die soms bitter is.
- Wil je mij als reiziger nog iets vragen?

Gebed

- Waar wil je God voor bedanken. En wil je ook wat vragen?
- Zijn er dingen waar je na dit verhaal aan moet denken. Momenten waarop jij net zo reageerde als de mensen bij Mara. Vraag daar vergeving voor. Dat mag iedereen stil voor zichzelf doen.

Zingen

- Mijn God is zo groot, zo sterk en zo machtig.
- 'k Stel mijn vertrouwen op de HEER mijn God.
- HEER U kent mij als geen ander.
- Als een hert dat verlangt naar water.

Auteur: RE

Bitter wordt zoet

In Drenthe, vlak bij Hoogeveen ligt het plaatsje [Elim](#). In 1924 kreeg dit plaatsje, dan ontstond in de moerassige veengebieden deze naam. Op verzoek van de plaatselijke predikant. Een oase van rust in een natte, koude en onvriendelijke omgeving. Die naam kwam natuurlijk niet zo maar uit de lucht vallen. In de geschiedenis die we vandaag lezen belanden de Israëlieten na veel omzwervingen bij de plaats Mara. Na een lange tocht, waarvan de laatste drie dagen zonder water door de woestijn, snakken ze naar water. Wat een bittere teleurstelling wacht hun in Mara. Water genoeg, maar niet te drinken. En zoals inmiddels gebruikelijk: het volk klaagt, moppert en zeurt. Vergeten is al het goede dat ze van God kregen, de bevrijding uit Egypte, hulp tegen het leger van de Farao, doortocht door de zee. Van feestliederen naar klaagzangen. Laat God ze nu in de steek?

Verwachtingen

Na de bevrijding uit Egypte verwachtte het volk nogal wat. Een feestelijk begin van de reis en al feestend door naar het beloofde land. God heeft zijn macht en kracht laten zien door het leger van de Farao te verslaan en het volk van slavernij te bevrijden. Mozes zong er een prachtig lied over. Luister maar eens naar deze [muzikale vertolking](#). De vreugde spat er van af. Maar na een paar dagen lopen door de woestijn is de lol er vanaf. Herken je dat? Hooggespannen verwachtingen voor een tentamen. Je hebt heel goed geleerd. Dat zal wel lukken. Je gaat uit met vrienden. Zin in! Thuis is alles oké en gaat z'n gewone gangetje. Totdat dingen opeens heel anders gaan. Zekerheden vallen weg of verwachtingen komen helemaal niet uit. Dikke tegenvaller, bittere teleurstelling. Je kan het bijna proeven, het bittere, de boosheid, het verdriet, de onmacht. Hoe ga je daar mee om?

Niet zeuren?

'Niet zeuren. Schouders er onder. Zo is het leven.' En meer van dat soort opmerkingen, daar zit je meestal niet op te wachten als je teleurgesteld bent. Mozes hoort het klagen van het volk en komt niet met goedbedoelde 'dooddoeners'. Hij geeft 'gewoon' de boodschap door aan God met de vraag om hulp. Kijk, daar heb je wat aan. De juiste hulp weten te vinden. Tegen de juiste persoon klagen en zeuren. Iemand die weet wat je nodig hebt en waar je mee geholpen bent. En hulp komt. Voor het volk op wonderlijke wijze en dat kan zo maar ook in jouw leven gebeuren. Onverwachte hulp uit onverwachte hoek. Ik kan me overigens goed voorstellen dat het soms ook voelt als 'dooddoener' als je meteen gewezen wordt op het feit dat God alles ziet en hoort en 'wel zal voorzien'. Klopt helemaal, maar verandert niet direct iets aan de situatie. Gelukkig helpt God op veel manieren, vaak door mensen om je heen. Mensen, die net als Mozes, iets mogen doen om jou verder te helpen.

Fris weer verder

'Lekker gemakkelijk', denk je misschien. 'Vraag maar aan God en al je problemen verdwijnen als sneeuw voor de zon.' Nee, zo werkt het ook weer niet. Lees even verder. Nadat het volk is opgefrist vraagt God iets terug, namelijk vertrouwen. Vertrouwen dat, wat er ook gebeurt, God zorgt en verzorgt. Dat betekent: luisteren naar wat goed is, doen wat wordt gevraagd en leren wat nodig is om het vertrouwen in God vol te houden. We weten inmiddels dat het volk dit niet zal volhouden. We weten best dat ook wij het vertrouwen in God niet altijd volhouden. God weet dat ook en toch blijft hij bij zijn volk en bij jou. Hij is er, in goede en in slechte tijden. En Hij doet geen half werk, geen bitterzoet water, maar helemaal zoet. In Elim komt het volk terecht bij een oase met twaalf bronnen en zeventig palmbomen. Meer dat genoeg.

Eeuwen later legt Jezus aan een Samaritaanse vrouw uit wie Hij is: bron van levend water. 'Als je drinkt van het water dat ik geef, krijg je nooit meer dorst. Want het water dat ik geef, blijft altijd in je. Het geeft je het eeuwige leven.'

Aan jou de keus. Blijven mopperen en rondhangen bij het bittermeer of nog een klein stukje door tot je terecht komt bij de Bron van levend water. Zijn daarmee alle problemen opgelost? Nee, maar je mag eindeloos putten uit die bron en elke dag met frisse moed weer verder.

Kerntekst

'Ik ben de HEER. Ik zorg ervoor dat jullie gezond blijven.' (Exodus 15: 26b)

En verder

- Hoe ga jij om met (bittere) teleurstellingen.
- Met wie bespreek je dat of probeer je er zelf uit te komen?
- Wat heb je aan jouw geloof als dingen tegen zitten of mensen tegen vallen?
- Wat betekent het voor jou dat Jezus 'bron van levend water is'?

Auteur: JW-M